

اگر علمی، ۹۳

مؤلفین به ترتیب ه باحث :

دکتر سید فرشاد حسینی سبازی

دکتر افشین زرقی

دکتر فریدون عزیزی

دکتر مصطفی قانع

دکتر محسن ناصری

دکتر عباس کبریائی زاده

دکتر هاله حامدی فر

دکتر سعید سرکار

شناسنامه:

عنوان و نام پدیدآور: گپ علمی، ۹۳/مؤلفین به ترتیب مباحث سید فرشاد حسینی شیرازی ... [و دیگران].

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، مرکز تحقیقات علوم دارویی، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۱۲۴ ص: مصور، جدول، نمودار.

شاك: ۶-۰۰-۹۶۰۷۰-۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: مجموعه مقالات تالیفی هشت تن از اساتید دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی علوم پزشکی کشور درخصوص برداشت آنها از

موضوعات علمی مورد توجه و نحوه پردازش به علوم مربوطه در سطح کشوری و بین‌المللی

یادداشت: ۱. آئین به ترتیب میباحث سید فرشاد حسینی شیرازی، افشین زررقی، فریدون عزیزی، مصطفی قانع، محسن ناصری، عباس

کبریٰ زاده، هاله حامدی فر، سعید سرکار.

موضوع: إحصاءات علمية

موضوع: علوم

موضوع: انتشارات علمی — ایران

موضوع: انتشارات علمی —

موضوع: بحث و تبادل نظر

شناسه افزوده: حسینی شیرازی، سید - ۴۳ -

شناسه افزوده: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، مرکز تحقیقات علوم دارویی

رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ گ ۲ Z۲۸۶/۶۸

رده بندی دیویی: ۰۷۰/۵

شماره کتابشناسی ملی: ۴۰۴۷۶۴۵

انتشارات مرکز تحقیقات علوم دارویی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

نام کتاب: گپ علمی، ۹۳

نوبندگان: دکتر سید فرهاد حسینی شیرازی، دکتر افشین زررقی، دکتر فریدون عزیزی، دکتر مصطفی قانعی،

دکتر محسن ناصری، دکتر عباس کرمانی، زاده، دکتر هاله حامدی فر، دکتر سعید سرکار

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: زمستان ۱۳۹۴

تیراڑ: ۲۰۰۰

بها: ۱۲۰,۰۰۰ ریال

شاہک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۰۷۰-۰-۶

فهرست

مقدمه	۶
مبحث اول - دانش، دانشجو، دانشمند	۹
مبحث دوم - پژوهش کیفی و پژوهش کمی	۳۹
مبحث سوم - رجعت علمی	۵۳
مبحث چهارم - کاربرد خرد و عقل در تولید علم	۶۵
مبحث پنجم - طبقه بندی علم، معرفی پزشکی از دیدگاه حکمای طب سنتی ایران	۷۱
مبحث ششم - ویژگیهای یک سازمان موفق	۸۱
مبحث هفتم - بیوتکنولوژی بومی، بازار جهانی	۹۵
مبحث هشتم - رسالت دانشگاه در ایران	۱۱۱

مقدمه

حمد و سپاس بیکران خداوند متعال را که بار دیگر فرصت بندگی به بهانه برگزاری دوره‌ای دیگر از سلسله مباحث گپ علمی عطا فرمود.

اولین دوره "گپ علمی" به حدود سال‌های ۱۳۷۸ و ۱۳۷۹ برمی‌گردد که به جلسات مباحثه با دانشجویان دوره تازه تاسیس تحصیلات تکمیلی گروه سم‌شناسی و داروشناسی دانشکده داروسازی شهید بهشتی در موضوعات هفتگی سپری می‌شد. در آن دوره نشست‌های میهمانی گونه هفتگی در باب اصول اولیه و ضروری در بررسی‌های علمی، و همچنین برحسب مورد آخرین کشفیات علمی با دانشجویان داشتیم که عموماً پس از طرح موضوع و عنوان سرفصل‌ها به بحث و اظهار نظرهای دوستانه تداوم می‌یافت. یکسال بعد جلسات موسوم به "گپ علمی" در بین دوستان دانشکده شهرتی یافت و به دعوت، گروهی از اساتید علاقمند نیز در جلسات حضور یافته و هر هفته یکی از دوستان نقطه نظرات علمی خود و یا جمع آوری عناوین مرتبط با مباحث این دوستان را به دانشجویان عارض شده و آنگاه بحث و جدل علمی در می‌گرفت. به مرور تنوع حضار از دانشجویان تحصیلات تکمیلی گروه خارج شده و دیگر علاقمندان هم به جمع پیوسته و از اساتید بنام خارج از دانشکده نیز دعوت می‌شد تا ضمن بیان آزاد علائق تحقیقاتی و علمی‌اشان، در این نشست دوستانه و غیر رسمی دانشجویان تخصصی زوایایی از زندگی شخصی‌اشان را نیز بعنوان مثالی از ابعادی از زندگی یک محقق بین دانش‌آموزی و آموزشی چگونگی ماندگاری و تعامل علائق و مشغولیات علمی و تحقیقی در کنار مسائل روزمره محققین و اساتید محترم به دانشجویان عرضه شود. عموماً این جلسات به بیان نکته نظرات و به بیان دانشجویان محترم و گپ‌های بسیار راحت و بیان آزاد مسائل در زوایای زندگی عالمانه می‌انجامید که خود دستاوردها و نتیجه‌گیری‌های شگرفی در دانشجویان محترم را به همراه داشته و چه بسیار تغییر نگرش‌ها و اصلاح رفتارها و ارتقاء اهداف را سبب گشت. همیشه دعوت‌ها غیر رسمی و دوستانه و نشست‌هایی آلاش و صمیمانه بود. پس از زمانی تعطیلی در سالهای ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ دوره جدیدی با همان شناسه "گپ علمی" آغاز شد که اصطلاحاً به طرح مباحث لب کلامی سخنرانان می‌گذشت. به دعوتی دوستانه، محققین و اساتید محترم در جمع دانشجویان علاقمند حضور یافته و لب کلام باقیمانده از سالها تحقیق و تجربه در دنیای علم را با حضار به اشتراک می‌گذاشتند. گروهی از دانشجویان این جلسات را ضبط و خلاصه آنها را در جزواتی پیاده و در اختیار علاقمندان قرار می‌دادند. کم‌کم عادت می‌شد که هر سال تحصیلی این دور هم نشینی علمی با همان عنوان گپ علمی جانی دوباره یافته و معمولاً هر دوره با یک جلسه خیرمقدم و صحبت حقیر در موضوعی

آغاز و با بیانات صاحب نظران در هفته‌های متوالی تداوم باید. متأسفانه و به دلائلی، این دور هم نشینی زیبا و آموزنده برای چهار سالی متوقف شده بود تا آنکه در اواخر ۱۳۹۲ به اصرار گروهی از دانشجویان محترم که آوازه آن را از فارغ التحصیلان قبلی شنیده بودند یادآوری و درخواست موکد یافت. این بار البته دانشجویان علاقمند و پرانرژی در کنار کارکنان محترم مرکز تحقیقات علوم دارویی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی زحمت برگزاری شایسته جلسات گپ علمی را بعهده گرفتند. بسیار زیبا و شگفت‌انگیز بود که در سال ۱۳۹۳ برگزاری چندین دوره سخنرانی علمی و تحقیقاتی دیگر توسط معاونت پژوهشی و همچنین گروه‌های آموزشی دانشکده را شاهد بودم که از سرعنوان "گپ علمی" استفاده نمودند که خود بیانگر پرافتخار یاد زیبا و مبارک جلسات سالهای قبل در اذهان دوستان عزیز دانشگاهی است. دانشجویان و دوستان محترم مرکز تحقیقات علوم دارویی البته در اقدامی تکاملی متن سخنرانی‌ها را بروی کاغذ پیاده نموده و برای بازنگری در اختیار هر سخنران قرار دادند، تا ضمن حفظ محوریت مباحث و ساختار گفتاری، اصلاحات لازم را انجام داده و پس از واریس و تایید هر مبحث توسط سخنران مربوطه در مجموعه حاضر در اختیار متقاضیانی که بارها شاهد انتظارشان بوده و از چاپ مجموعه می‌پرسیدند قرار گیرد.

بیشتر موضوعات سخنرانی‌های دوره جدید "گپ علمی" بیان دسترنج تفکرانی و یا اجرایی سخنران محترمی است که در دنیای علم سالهایی را گذرانده و محصله‌های بنیادین عرضه داشته‌اند. در واقع از سخنرانان محترم خواسته می‌شد تا لپ کلام، و ماحصل به نشین باقی مانده از سالها تفحص و تحقیق، رفت و آمد عالمانه و دانشگاهی، و یا تجربه کار و زندگی‌اشان را با بیان دانشجویان به اشتراک گذارند. هریک از سخنرانان محترم عمری را در کارهای علمی، اجرایی یا تجربی دانش بنیان موثر گذرانده و در این رفت و آمدها علاوه بر مهارتی که حاصل شده، بینشی عمیق و عالمانه تسبیح نموده‌اند که در ارتقاء تصاعدی آن در تجربیات زمانه به نوعی جهان بینی و باور کارآمد منجر شده است. طبیعتاً در طی این دوران نگرش این صاحب نظران به مسائل پیرامونشان متفاوت شده و مجموعه این باورها به تدریج به نگرش پردازی در حوزه‌ای، و اندیشه‌ای و راه حلی برای موضوعی انجامیده و در نهایت زندگی ثمربخشی داشته‌اند؛ دعوت سلسله مباحث گپ علمی از چنین اشخاص و نگاه حضار این سلسله نشست‌ها به چنین سخنانی است. این بار و به اقتضای نیاز حضار که دیگر فقط دانشجویان تخصصی نبوده و طیف وسیعی از دانشجویان محترم در سطوح متفاوت و حتی از رشته‌های گوناگون را شامل بود، سعی بسیار شد که در حد مقدورات از سخنرانانی دعوت شود که هرچند از مجربان حیطه‌های گوناگون لیکن در وجه اشتراک همگی در کنار کارهای روزمره، اندیشیده و ذخیره فکری قابلی فراهم آورده و بدان عمل نموده‌اند. در

گپ علمی این فرصت فراهم شده که این ذخیره‌های باور و اجرا با طالبانش به اشتراک گذاشته شود، بدین سبب جنس این حرف‌ها بیان موضوع، و ارائه اندیشه و چه بسا راه حلی کلی است، نه یک موضوع جزء و خاص علمی و پژوهشی و امثال آن. الحمدلله که شاهد استقبال خوب این جلسات بوده، و ان شاء الله مجموعه حاضر که منتخب مباحث سال ۱۳۹۳ است، نیز مفید واقع شود.

وظیفه خود می‌دانم که ضمن تقدیر از سخنرانان محترم این دوره، از دانشجویان عزیز دانشکده داروسازی بخصوص سرکار خانم زارع‌پیشه، و کارکنان محترم مرکز تحقیقات علوم دارویی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی خانم‌ها رستگار و فیض‌آبادی که برگزاری شایسته این جلسات را زحمت فراوان کشیده‌اند، کمال شکر و قدردانی را داشته باشم. از خداوند متعال سلامت و توفیق و تعالی تمامی سخنرانان و شرکت‌کنندگان را در طی این سال‌ها گپ علمی‌ها را برگزارکننده بوده، و برکت بهره‌وری و تاثیرگذاری این مباحث را دانشجویان محترم و ارتقاء جامعه را مسئلت دارم.

دکتر سید فرشاد حسینی شیرازی

رئیس مرکز تحقیقات علوم دارویی

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

بهار ۱۳۹۴